

Yardımlaşma derneğinin üyelerine borç para vermesi.

Belge türü	Özelge
Kanun	DAMGA VERGİSİ KANUNU
Özelge no	85373914-155.01.05[62.01.194]-41036
Tarih	30.03.2020

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Manisa Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Grup Müdürlüğü

Sayı : 85373914-155.01.05[62.01.194]-E.41036

30.03.2020

Konu : Yardımlaşma derneğinin üyelerine borç para vermesi.

İlgide kayıtlı özelge talep formunun incelenmesinden, ... İlçesinde kamu kuruluşunda çalışan maden işçileri olarak ... Maden İşçileri Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği ve bu derneğe bağlı olarak Yardımlaşma Sandığı kurulduğu, sandığın amacının derneğe ve sandığa üye olan işçileri birikime sevk etmek, faizsiz kredi vermek, ölüm, hastalık, doğal afet gibi durumlarda karşılıksız yardım etmek olduğu, sandıkta üye aidatlarıyla karşılanan Borç Para Verme Fonu ve Acil Yardım Fonu olmak üzere iki adet fon bulunduğu, Borç Para Verme Fonuna üye olanların aylık aidatlarla yapılan birikim sonucu her ay belli bir sayıdaki üyeye senet karşılığında borç para verildiği, faizsiz eşit taksitlerle geri alındığı, Acil Yardım Fonuna üye olanlardan alınan cüzi miktardaki aidatla elde edilen birikimden ise ölüm, hastalık, doğal afet gibi durumlarda geri ödemesiz yardım yapıldığı belirtilerek, her iki işlem dolayısıyla düzenlenen kağıtlarda damga vergisi mükellefiyetinizin olup olmayacağı hususunda görüş talep edildiği anlaşılmaktadır.

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kâğıtların damga vergisine tabi olduğu; 3 üncü maddesinde, damga vergisinin mükellefinin kâğıtları imza edenler olduğu; 4 üncü maddesinde, bir kağıdın tabi olacağı verginin tayini için o kağıdın mahiyetine bakılacağı ve buna göre tabloda yazılı vergisinin bulunacağı, kâğıtların mahiyetlerinin tayininde, şekli kanunlarda belirtilmiş olanlarda kanunlardaki adlarına, belirtilmemiş olanlarda üzerlerindeki yazının tazammun ettiği hüküm ve manaya bakılacağı; 6 ncı maddesinde, bir kâğıtta birbirinden tamamen ayrı birden fazla akit ve işlem bulunduğu takdirde bunların her birinden ayrı ayrı vergi alınacağı, bir kâğıtta toplanan akit ve işlemler birbirine bağlı ve bir asıldan doğma oldukları takdirde damga vergisinin, en yüksek vergi alınmasını gerektiren akit veya işlem üzerinden alınacağı; 10 uncu maddesinde, damga vergisinin nispi veya maktu olarak alınacağı, nispi vergide kâğıtların nevi ve mahiyetlerine göre bu kâğıtlarda yazılı belli paranın, maktu vergide kâğıtların mahiyetlerinin esas olacağı, belli para teriminin kâğıtların ihtiva ettiği veya bunlarda yazılı rakamların hasıl edeceği parayı ifade edeceği hüküm altına alınmıştır.

Anılan Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "I-Akitlerle ilgili kâğıtlar" başlıklı bölümünün A/3 fıkrasında, kefalet, teminat ve rehin senetlerinin nispi damga vergisine tabi tutulacağı hükme bağlanmıştır.

Özelge talep formunuz ve eklerinin incelenmesinden,

- "... Maden İşçileri Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği Bünyesinde Yardımlaşma ve Dayanışma Sandığı Sandık Yönergesi"nin "Sandığın Amaç ve Çalışma Konuları" başlıklı 2 nci maddesinde, üyeleri tasarrufa teşvik etmek; üyelerin kısa vadeli kredi ihtiyaçlarını karşılamak; üyelere 29 uncu madde uyarınca yardım ve sosyal faaliyetleri yerine getirmek olduğu; "Sandıkta Oluşturulacak Fonlar, Bu Fonlara Katılma Şartları, Fonlardan Yararlanma Esasları, Fonlardan Yapılacak Sosyal Yardımlar" başlıklı 30 uncu maddesinde, sandıkça üyeleri tasarrufa yöneltmek ve ihtiyaç duyduklarında borç para vermek amacıyla biriktirme ve borç para verme fonu ile bu fon üyelerine aralıksız 60 gün sürekli raporlu kalmaları halinde, anne, baba, kendisi, eşi ve çocuğunun ölümünde maddi destek sağlamak amacı ile acil yardım fonu kurulduğu belirlemelerine yer verildiği;

-"... Maden İşçileri Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği Yardımlaşma Sandığı Borç Senedi" başlıklı kâğıtta ise, "Birbirimizin zimmetine müşterek ve müteselsilen ve müşterek kefil zemin olduğumuzu, taksitlerimizi vadesinde ödemediğimiz takdirde borcun tamamının muaccaliyet kasbedeceğini ve senevi yasal faizi ve

vekalet ücreti ile diğer bütün masrafları tediye edeceğimizi ... Mahkeme ve İcra Dairelerinin Selahiyettar merci olarak kabul ettiğimizi bildirir müeyyin senettir." ibarelerine yer verilmek suretiyle borç senedi düzenlendiği, söz konusu kağıdın borçlu ve iki kefil tarafından imzalandığı

anlaşılmıştır.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, üyelere verilen borç para için düzenlenen senetlerdeki kefaletin müteselsil kefalet olduğu ve borç tutarı ile kefalet tutarının aynı olduğu dikkate alındığında, özelge talep formunuz eki borç senedinin, ihtiva ettiği tutar üzerinden 488 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı tablonun I/A-3 fıkrasına göre nispi damga vergisine tabi tutulması gerekmektedir.

Diğer taraftan, ölüm, hastalık, doğal afetler gibi nedenlerle Acil Yardım Fonundan üyelerinize yapılan yardım ödemeleri için düzenlenen kağıt örnekleri özelge talep formunuz ekinde yer almadığından bu kağıtlara ilişkin değerlendirme yapılamamıştır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026